

3. Liberi arbitrii bono usui gratiæ meritum tribuebant Semipelagiani, Proleg. 4, cap. 6, num. 4.
4. Liberum arbitrium qui negaverint, ib., n. 2.
5. Liberum arbitrium quo sensu dicatur non valere ex se nisi ad malum, lib. 4, cap. 21, a num. 1.
6. Semipelagianorum error circa liberum arbitrium, Proleg. 5, cap. 6, a num. 10.

LUCTUS.

1. Luctus est tertia beatitudo juxta illud Matth. 5: *Beati qui lugent*, lib. 2, cap. 2, a num. 10.
2. De quo luctu Christus loquatur, ibidem. Et in quo consistat hæc beatitudo multiplex expositio et sententia, ibid. Verior, quæ illam in exercitio mortificationis seu in certamine pro virtute contra passiones collocat, ibid., num. 41.
3. Hæc beatitudo luctus non distinguitur a donis et virtutibus per se infusis, ibid. Nec item consistit in actu aliquo unius tantum, sed in collectione multarum, ibid.

LUMEN GLORIÆ.

1. Lumen gloriæ necessario ad suos actus ordinatur, Proleg. 1, cap. 1, num. 5. Ad illos potentiam, quasi necessitat, ibid. Si Deus cum potentia non concurreret, non propterea esse desineret, ibid.

LUTHERUS ET LUTHERANI.

1. Lutherus, Calvinus, et eorum sequaces hæresim prædestinatorum innovarunt; eorum errores et fundamenta, Proleg. 4, cap. 7, per totum.
2. Lutheri et Calvini errores Leo decimus, Paulus tertius et Pius quartus damnarunt, Prolegom. 6, cap. 1, num. 26.
3. Lutherani et Pelagiani conveniunt in libertate tollenda, Proleg. 5, cap. 7, num. 1.
4. Molliores Lutherani de libertate circa bona vel mala opera quid sentiant, Prolegom. 5, capit. 7, numer. 6.

M

MANSUETUDO.

1. Mansuetudo in quo consistat, ut est secunda beatitudo, lib. 2, cap. 22, a num. 7.
2. Quænam sit terræ possessio, quæ promittitur in mansuetudinis præmium, ibid., num. 9.

MAXENTIUS.

1. Quis fuerit, et quid scripserit? Prolegom. 6, cap. 6, num. 26.

MARIA.

1. Vide BEATA VIRGO.

MARTYRIUM.

1. Martyrium propter legem naturalem, an dari queat, sine gratiæ auxilio, lib. 1, c. 27, n. 21.

MASSILIENSES.

1. Massilienses auctores fuere erroris Semipelagianorum, Proleg. 5, cap. 5, num. 5.

MEDIUM.

1. Ad exequenda omnia et singula media necessaria ad salutem est necessarium aliquod auxilium gratiæ, lib. 2, cap. 25, num. 1.

MERITUM ET MERERI.

1. Actus meritorii a non meritorio triplex differentia, lib. 2, cap. 7, num. 2.

2. Actus naturalis moraliter bonus est meritorius præmii ordinis naturalis, lib. 1, c. 20, n. 22.
3. Mereri non possumus de congruo primam gratiam internam vel fidem per bonum opus morale, lib. 4, cap. 17, num. 11.
4. Meritum humanum necessario præcedere gratiam an putaverint Semipelagiani? Proleg. 5, capit. 6, a num. 26. Propter meritum humanum gratiam infallibiliter tribui an senserint? a num. 33. Meritum de congruo an de condigno respectu gratiæ agnoverint? a num. 37. Cum merito humano quomodo rationem gratiæ conciliarent, a num. 40. Pelagii error de merito, vide PELAGIUS, num. 4.
5. Cogitationem primam supernaturalem meritum non præcedit, lib. 1, cap. 17, num. 12.
6. Fides impetrat et meretur donum gratiæ diviniæ, lib. 2, cap. 2, num. 8.
7. Meritum Christi. Vide CHRISTUS.

MIRACULUM.

1. Miracula an possint peccatores patrare? Proleg. 3, cap. 4, num. 11.
2. Quomodo miracula sint signa sanctitatis? ibidem, et num. 12.

MISERICORDIA.

1. Misericordia quinta beatitudo, libr. 2, capit. 22, num. 14.
2. In qua latitudine usurpetur hic misericordia, ibid. Non distinguitur a virtutibus et donis circa eandem materiam, ibid.

MOTIO ET MOTUS.

1. Quid requiratur ut motio ordinis naturalis inter auxilia gratiæ computetur, Prolegom. 3, capit. 6, num. 16.
2. Motionem internam prævenientem repugnare libertati putavit Pelagius, Proleg. 5, cap. 2, num. 7.
3. Motionem efficacem necessitare voluntatem. et semper ad illius actus requiri putavit Lutherus, Proleg. 5, cap. 7, num. 2, et Calvinus, num. 4.
4. Motio physica, seu determinatio voluntatis tollit libertatem, lib. 1, cap. 9, num. 4.
5. Motus voluntatis primo primi libertatis sunt expertes, Proleg. 1, cap. 6, num. 3.
6. Motus circularis et rectus non distinguitur specie, lib. 2, cap. 11, num. 27.
7. Motio. Vide POTENTIA, num. 5 et 6.

MUNDITIA CORDIS.

1. Munditia cordis sexta beatitudo, libr. 2, capit. 22, num. 15. In quo consistat illius ratio, ibidem.
2. Hæc cordis munditia a donis et virtutibus elicitur, ibid.

MUNDUS.

1. Mundus hostis animæ quo sensu dicatur? Proleg. 4, cap. 9, num. 14.

N

NATURALE.

1. Naturalia in homine post peccatum manserunt integra, tam ex parte hominis quam ex parte divini providentiæ, Prolegom. 4, cap. 9, num. 6.
2. In naturalibus fuisse hominem vulneratum, quo sensu verum, ibid., cap. 8, num. 19.

3. Quomodo peccatum minuat naturalia. Vide PECCATUM, a num. 2.

NAZIANZENUS.

1. Nazianzenus ante exortam Pelagii hæresim catholicam de Gratia doctrinam docuit, Proleg. 6, cap. 6, num. 6 et 7.

NECESSITAS.

1. Necessitas duplex, una ab intrinseco, altera ab extrinseco, Proleg. 1, cap. 4, num. 16. Priorem non patitur voluntas cum a Deo necessitatur, posteriorem maxime, ibid.
2. Necessitas absoluta, quæ? ibid., num. 17.
3. Necessitas, quam voluntas a Deo pati potest, violentia aliquo modo dicitur, ibidem, num. 20.
4. Necessitas orta a qualitate divinitus impressa, ab illa non formaliter, sed effective tantum provenit, Proleg. 1, cap. 5, num. 9.
5. Necessitatis distinctio in sensu composito et diviso optima, si bene explicetur, Proleg. 1, c. 6, n. 4.
6. Necessitas antecedens et consequens, seu concomitans, lib. 1, cap. 12, num. 20.
7. Necessitas inducta per actualem usum libertatis libertatem non tollit, Prolegom. 1, cap. 6, num. 10 et 22.
8. Necessitas consequens respectu voluntatis diviniæ antecedens esse potest respectu creatæ, ibidem, num. 16.
9. Gravem tentationem necessitare voluntatem ad peccandum, erravit Baius, lib. 1, c. 24, a n. 21.
10. Ad necessitandam voluntatem quod decretum Dei requiratur. Vide DECRETUM, a numero uno. Vide QUALITAS.
11. Necessitas gratiæ. Vide GRATIA latissime.

O

OBEDIENTIA.

1. Obedientiæ virtutis actus in homine fideli sæpe est in entitate supernaturalis, lib. 2, cap. 16, n. 7.

OCCASIO.

1. Occasionibus tunc operandi a Deo præparatæ, et ablatio occasionum peccandi inter gratias externas recensentur, Proleg. 3, cap. 3, num. 15.
2. Occasionibus bene operandi providere, et impedimenta auferre Deum ex meritis asserebant Semipelagiani, Proleg. quinto, capite sexto, num. 18.

OMISSIO.

1. Omissio pura perfecte voluntaria sine actu positivo darine possit, lib. 1, cap. 24, num. 41.

OPERATIO ET OPUS.

1. Operatio moralis undique bona raro sine gratia exercetur, lib. 1, cap. 38, num. 7.
2. Operatio virtutum permanens fuit in Apostolis dependenter a motione Spiritus Sancti, Proleg. 3, cap. 5, num. 19.
3. Operatio bona moraliter dari potest per solas vires naturæ in homine lapso, lib. 1, c. 10, n. 8.
4. Opus bonum morale non requirit auxilium supernaturale quoad substantiam, lib. 1, cap. 8, n. 2.
5. Opus bonum morale duobus modis ordinari potest ad finem supernaturalem, lib. 1, cap. 15, n. 2. Non

potest tamen ita ab operante ordinari sine supernaturali gratia, ibid., num. 3.

6. Opus bonum morale ut precise fiat ab homine ordinato ad supernaturalem finem non indiget supernaturali gratia, lib. 1, cap. 15, num. 4.
7. Opera moralia omnia ad actus intellectus et voluntatis revocantur, lib. 1, in Prælud., num. 3.
8. Quæ gratia ad bene operandum requiratur. Vide GRATIA latissime, Vide HOMO, num. 12, 16 et 19.
9. Operatio infantium. Vide INFANS.
10. Operatio infidelium. Vide INFIDELES.
11. In statu naturæ lapsæ nihil homines posse operari quod peccatum non sit, hæreticum dogma, lib. 1, cap. 3, num. 2.

OPINIO.

1. Opinio sive conjectura in Deum non cadit, Proleg. 2, cap. 2, num. 13.

OPITULATIO.

1. Opitulationis nomine quid intelligat Paulus? Proleg. 3, cap. 5, num. 66.

OPTATUS.

1. Optatus Milevitanus quo sensu dixerit: Velle et currere nostrum esse? Proleg. 6, num. 8.

ORATIO.

1. Orationis necessitatem ad vincendas tentationes etiam gravissimas negavit Pelagius, Prolegom. 5, cap. 2, num. 7.
2. Orationem quo sensu admiserit Pelagius, Proleg. 5, cap. 3, num. 18.
3. Orationibus humanis gratiam merere asseruerunt Semipelagiani, Proleg. 5, cap. 5, num. 1.
4. Oratio pro actibus moraliter tantum bonis valde imperfecta est, lib. 1, cap. 22, num. 7.

OROSIUS.

1. Abfuit Concilio Palæstino, Prolegom. 6, cap. 3, a num. 2. Adfuit tamen alii Hierosolymis celebrato, ibid., num. 3.
2. Orosii auctoritas in doctrina de Gratia contra Pelagianos, Proleg. 6, cap. 6, num. 20.

P

PACIFICI.

1. Pacificorum septima beatitudo est, libr. 2, cap. 22, num. 17.
2. In quo consistat, duplex æque probabilis opinio, ibid. Prima ait consistere in eo quod pacem faciat inter discordes, ibid. In hoc sensu hæc beatitudo a charitate elicitur, ibid. Secunda asserit consistere in interna pace hominis ad Deum et ad proximum, et ejusdem ad suos appetitus, ibid. In hoc sensu hæc beatitudo non est unius virtutis aut doni actus, sed multorum, ibidem.

PŒNITENTIA.

1. Per pœnitentiam non ex gratia, sed ex meritis veniam obtineri docebat Pelagius, Proleg. 5, cap. 2, num. 11.
2. Habitus virtutis pœnitentiæ in homine fideli est in entitate supernaturalis, lib. 2, cap. 16, num. 7.
3. Pœnitentia. Vide PECCATOR, num. 1.

PATRES.

1. Quinam Patres veram doctrinam de Gratia traderint et contrarios errores confutaverint, Proleg. 6, cap. 6, per totum.
2. Patres Pelagio antiquiores nec illi favent, nec Augustino adversantur, Proleg. 6, cap. 6, num. 4.

PAULUS.

1. Pauli Apostoli excellentia, Prolegom. 6, cap. 7, in lib. Augustini, cap. 10. Magnus Gratiae præceptor, confessor et prædicator, ibid.
2. Paulus. Vide PETRUS, num. 1.

PAUPERTAS.

1. Paupertas voluntaria an dari possit sine auxilio gratiae, lib. 2, cap. 27, num. 20.
2. In quo consistat paupertas prima beatitudo, varie exponitur, lib. 2, cap. 22, a num. 3. Præcipue consistere in voluntaria divitiarum carentia probabilius est, ibid., num. 6.
3. Hæc beatitudo a virtutibus per se infusis, vel donis Spiritus Sancti circa eandem materiam non distinguitur, ibid.

PECCATOR ET PECCATUM.

1. Peccator non tenetur ex præcepto, statim ac peccat, agere poenitentiam, lib. 1, cap. 27, num. 33. In peccato potest exercere multos actus bonos, lib. 1, cap. 4, num. 6.
2. Peccatum non minuit mere naturale per se et intrinsece, Proleg. 4, cap. 6, num. 6.
3. Peccatum actuale quomodo minuat bonum naturæ, Proleg. 4, cap. 8, num. 12 et 21.
4. Peccatum puræ omissionis non minuit bonum naturæ, ibid.
5. Peccati macula vel reatus non minuit physicas vires operandi, Proleg. 4, cap. 8, num. 13.
6. Peccati poena pendet ex lege Dei, Proleg. 4, cap. 9, num. 6.
7. Peccatum veniale non constituit hominem in statu naturæ lapsæ, Proleg. 4, cap. 6, num. 1.
8. Peccatorum venia dimidiata quoad culpam nunquam datur, lib. 1, cap. 35, num. 6.
9. Non posse esse sine peccato, nisi qui legis scientiam habuerit, Proleg. 6, cap. 7, in lib. Augustini, cap. 1.
10. Peccatum mortale actuale aliquando potest esse cum amore benevolentiae Dei naturali, lib. 1, cap. 31, num. 12.
11. Homo in statu naturæ integræ posset prius venialiter peccare quam mortaliter. Non ita in statu originalis iustitiæ, Proleg. 4, cap. 4, num. 10.
12. Homo non potest naturaliter diu vivere sine peccato mortali contra legem naturalem, lib. 1, c. 24, num. 36.
13. Gratiae necessitas ad non peccandum. Vide GRATIA, num. 37 et 38.
14. Non omnes poenas quas mortales patiuntur, esse peccati originalis aut actualis supplicia, Proleg. 6, cap. 2, num. 16.
15. Peccatum. Vide REMISSIO PECCATI.
16. Peccatum Angelorum. Vide ANGELUS, n. 1 et 4.
17. Peccatum contra præceptum supernaturale virtuti etiam supernaturali opponitur, lib. 2, cap. 23, num. 19.

PECCATUM ORIGINALE.

1. Peccatum originale est mera privatio. Consistit in sola aversione a Deo, Proleg. 1, cap. 8, n. 12.

2. Per peccatum originale nullus error in intellectum transfunditur, sed sola ignorantia, 1. Prolegom. 4, cap. 6, num. 14. Quid per illud voluntati et appetitui ablatum, ibid.
3. Peccatum originale nullum actum humanum includit, Proleg. 4, cap. 6, num. 17 et 18.
4. Peccatum originale non avertere hominem a Deo, ut est finis naturalis, probabile est, Proleg. 4, cap. 6, num. 21.
5. Peccatum originale negavit Pelagius, Prolegom. 5, cap. 3, num. 3.
6. Peccatum originale non meruit carentiam naturalis concursus Dei nec immutationem generalis providentiæ, lib. 1, cap. 15, num. 9. Nec obstinationem in peccatis, ibid.
7. Puer decedens cum peccato originali potest amare Deum super omnia ut auctorem naturæ, lib. 1, cap. 35, num. 7.
8. Peccatum originale. Vide HOMO, num. 13, et ADAM, num. 2 et 3.
9. Peccatum originale quo pacto libertatis vires minuit. Vide LIBERTAS, num. 14.
10. Peccatum originale. Vide PRIVATIO.

PELAGIUS.

1. Pelagiana hæresis quo tempore coeperit, quamdiu quieverit in Ecclesia, proleg. 5, cap. 2, a num. 1, et proleg. 6, cap. 1, num. 25. Quando iterum pululaverit, ibidem, num. 26.
2. Pelagianorum in Catholicos furor, et cædes per illos facta, prolegom. 6, capit. 7, in lib. Augustini, cap. ult., in fine.
3. Pelagius non negavit gratiam revelationis mysteriorum fidei esse necessariam, lib. 2, c. 1, n. 6.
4. Pelagii error asserentis principia merendi esse naturalia, lib. 1, cap. 38, num. 4.
5. Pelagii errores in doctrina de Gratia. Vide GRATIA, num. 22, 26 et 28.

PERMISSIO.

1. In permissione Dei non potest cognosci peccatum futurum, proleg. 2, cap. 5, num. 7.

PERSEVERANTIA.

1. Perseverantiæ donum ad tolerantiam beatitudinem pertinet, lib. 2, cap. 22, num. 19. Non est specialis virtutis actus, sed mandatorum integra observatio, ibidem.

PETRUS.

1. Divus Petrus et Paulus quali interprete uti fuerint, cum habuerint donum interpretationis, prolegom. 3, cap. 5, num. 61.
2. Petrus Diaconus opus de Incarnatione et Gratia scripsit, ubi Semipelagianos ad finem acriter impugnat, prolegom. 6, capit. 6, num. 26. Episcopos Africanos ad scribendum excitavit, ibid.

PIETAS.

1. Pietatis multiplex significatio, lib. 2, cap. 21, n. 14. Quid significet pietas, quando usurpatur pro Spiritus Sancti dono, ibid.
2. Donum pietatis actuale quomodo distinguatur ab actu religionis per se infusæ, lib. 2, cap. 21, num. 15 et 16.
3. Donum pietatis versatur non solum circa materiam religionis, sed etiam iustitiæ, et circa Sanctorum cultum ac parentum. Imo circa totam materiam virtutum ad alterum, lib. 2, c. 21, n. 16 et 17.

4. Piæ affectionis habitus ad quam virtutem spectet? lib. 2, cap. 21, num. 17.

PONTIFEX.

1. Pontifex. Vide ASSISTENTIA.

POTENTIA.

1. Potentia libera quas condiciones requirat, proleg. 1, cap. 3, num. 2 et 7.
2. Potentia pure passiva libera esse nequit, proleg. 1, cap. 2, num. 8. Nunquam se in actum potest reducere, ibidem. Necessario patitur, vel absolute, vel ex suppositione, si agens præsens sit, ibidem.
3. Potentia libera indifferentiam postulat ad agendum vel non agendum, proleg. 1, cap. 2, num. 8 et 9.
4. Potentia non libera in actu primo nec divinitus actus liberos potest elicere, prolegom. 1, cap. 4, num. 21. Potest tamen formaliter libera actus necessarios, tam naturaliter quam divinitus exercere, ibidem, num. 21 et 22.
5. Potentia loco motiva non habet vim suspendendi suos actus, prolegomen. 1, cap. 5, num. 26. Non potest exercere suam actionem, nisi per appetitum moveatur, ibidem.
6. Potentiarum motio per sympathiam exigit radicalionem illarum in eadem natura, prolegomen. 1, cap. 5, num. 27.
7. Eadem potentia potest esse simul virtus ad plures actus inter se oppositos, licet illos simul habere non possit, prolegomen 1, cap. 6, num. 5. Eam non amittit cum aliquem illorum actum elicit, ibid.
8. Potentiæ unde sumant suam distinctionem specificam, lib. 2, cap. 21, num. 25.

POTESTAS.

1. Potestas remota voluntatis ad faciendum actum, posita suppositione antecedente, non est sufficiens ut libertas salvetur, prolegom. 1, cap. 6, num. 32.

PRÆCEPTUM.

1. Præcepta Dei homini in hoc statu imposita, esse illi impossibilia censet Calvinus, prolegom. 5, c. 7, num. 11.
2. Præceptum conservandi iustitiam originalem non fuit distinctum ab aliis præceptis, etiam in Adamo, lib. 1, cap. 3, num. 11.
3. Præceptum non potest esse de re impossibili, ibid.
4. Præceptum operandi semper fructuose non invenitur, lib. 1, cap. 7, num. 12.
5. Præcepta omnia legis naturæ, etiam quoad substantiam, servari non possunt naturaliter, lib. 1, cap. 8, num. 43.
6. Potest tamen unum vel aliud præceptum, etiam quoad honestas circumstantias, ibidem.
7. Præceptum amandi Deum super omnia, ut auctorem naturæ, est naturale, lib. 1, capite 31, num. 7. Ab illo non eximerentur homo et Angelus, etiamsi in pura natura crearentur, ibid., num. 8.
8. Præcepta Decalogi continent legem mere naturalem, etiam per comparisonem ad puram naturam rationalem, lib. 1, cap. 31, num. 8.
9. Præceptum amandi Deum super omnia, si non daretur, nullum foret peccatum mortale præsertim contra proximum, ibidem.
10. Præceptum dupliciter dici potest supernaturale, lib. 2, cap. 23, num. 2.

VII.

11. Dari hominibus præcepta supernaturalia de actibus supernaturalibus quoad substantiam negavit Pelagius, ibidem.
12. Ad implendum quodcumque præceptum supernaturale de interno actu, est necessaria gratia, lib. 2, cap. 23, num. 7 et 22.
13. Non solum ad observantiam cuiusque præcepti in tota sua latitudine, sed etiam ad observantiam illius in quolibet actu supernaturali interno, necessaria est gratia, lib. 2, cap. 23, num. 8.
14. Neque solum gratia est necessaria ad omnem actum supernaturalem implentem præceptum, sed ad omnem actum, ut impleat; et hoc tam ad substantiam quam ad modum actus, ibid., n. 10 et 11.
15. Ad vitandam culpam contra præceptum supernaturale affirmativum, vel etiam negativum de re supernaturali, gratia est necessaria, lib. 2, cap. 23, num. 18.
16. Præcepta supernaturalia pure negativa non dantur de actibus internis, lib. 2, cap. 23, num. 18.
17. Peccatum contra præceptum supernaturale, virtuti etiam naturali opponitur, ibidem, num. 19.
18. Dupliciter caveri potest actus contrarius supernaturali præcepto, lib. 2, cap. 23, num. 19.
19. Ad observanda præcepta supernaturalia, gratia auxilians seu adjuvans est per se necessaria et sufficiens, lib. 2, cap. 23, num. 24. Non tamen semper sine habituali gratia servantur, ibidem, num. 25.
20. Præcepta supernaturalia de actibus externis possunt interdum quoad substantiam impleri, sine auxilio gratiæ, lib. 2, cap. 24, num. 2. Non vero quoad supernaturalem modum quem habere possunt ex operante, ibidem.
21. Quibus modis possit esse præceptum de actu externo, ibidem, num. 3.
22. Præceptum Adamo in Paradiso impositum non comedendi de ligno vetito, erat supernaturale tantum quoad modum, lib. 2, c. 24, num. 3. Ad illius substantiam non erat necessaria gratia, ibidem. —Præcise spectatum non obligabat quoad modum, ibidem.
23. Ad præceptum de exteriori actu, cuius observatio pendet per se ab interiori supernaturali, est necessaria gratia, lib. 2, cap. 24, num. 4.
24. Præceptum absolute administrandi seu efficiendi sacramentum potest sine gratia habituali, imo sine fide impleri, lib. 2, cap. 24, num. 6. Quamvis sæpe non fiat sine aliquo auxilio spectante ad ordinem gratiæ gratis datæ, ibidem.
25. Ad implendum præceptum ministrandi digne sacramentum necessaria est gratia, saltem habitualis, lib. 2, cap. 24, num. 9.
26. Præceptum recipiendi sacramentum potest impleri sæpe sine gratia, et cum peccato. In poenitentiae tamen sacramento, nunquam, lib. 2, cap. 24, num. 10.
27. Præceptum sumendi Eucharistiam divinum et Ecclesiasticum, sine gratia et cum peccato impleri potest, lib. 2, cap. 24, num. 12.
28. Ad implendum præceptum recipiendi digne sacramentum, necessaria est gratia, lib. 2, cap. 24, num. 13.
29. Ad implendum præceptum recipiendi digne sacramenta mortuorum, gratia habitualis non requiritur, sed tantum auxilians, lib. 2, cap. 24, n. 13. —Habitualis vero per se requiritur ad sacramenta vivorum, ibidem.
30. Amor naturalis benevolentiae Dei non includit

observantiam omnium præceptorum, lib. 1, c. 30, num. 12 et 14.

PRÆDEFINITIO.

1. Prædefiniatne Deus singulos actus morales? lib. 1, cap. 14, num. 3.
2. Deus prædefinire potest actus bonos, maxime supernaturales, antequam absolute præsciat esse futuros, prolegom. 2, cap. 5, num. 17.
3. Prædefinitio actuum bonorum libertatem operantis non evertit, prolegom. 1, cap. 6, num. 2.
4. Deus non prædefinit actiones malas, neque quoad materiale earum, prolegom. 2, cap. 5, num. 5.
5. Vide DECRETUM, num. 10.

PRÆDICATIO.

1. Prædicatio fidei est gratia externa, prolegom. 3, cap. 3, num. 14.

PRÆMIUM.

1. Præmium futurum Beatitudinum in altera vita, licet nomine sit multiplex, in re est unum, visio scilicet beata, lib. 2, cap. 22, num. 23. Quæ, et qualia sint præmia Beatitudinum in hac vita, ibid., num. 24.

PRÆSCIENTIA.

1. Præscientia futurorum contingentium ponit in objecto scientiæ liberam Dei voluntatem; non tamen in Deo decretum aliquod liberum supponit, prolegomen. 2, cap. 1, num. 6.
2. Præscientia proprie dicit ordinem ad rem in tempore futuram, proleg. 2, cap. 4, num. 2.
3. Præscientia Dei sive prophetia ad suppositionem consequentem pertinent, proleg. 5, c. 6, num. 28.
4. Præscientia Dei nec ad materiale peccati voluntatem cogit, prolegomen. 2, cap. 10, num. 9 et 10.
5. Præscientia. Vide SCIENTIA.
6. Præscientia, vide DECRETUM et FUTURUM CONTINGENS.

PRIVATIO.

1. Privatio cogitationis congruæ ad operandum honeste naturaliter, de facto non est poena originalis peccati, prolegom. 4, cap. 5, num. 7 et 8.

PROPHETA, PROPHETIA ET PROPHETICUM.

1. Prophetam nullum, excepto Christo Domino, uti potuisse ad libitum prophetiæ dono, de fide est, prolegomen. 3, cap. 5, num. 26.
2. Propheta quomodo post actuale revelationem recordetur, et assentiatur rei revelate, prolegom. 3, cap. 5, num. 34 et 35.
3. Prophetia quid includat, prolegomen. 3, cap. 4, num. 10. Probabile est esse cognitionem evidentem, ibidem. Requirit apprehensionem rei cognoscendæ, et iudicium de veritate rei apprehensæ, ibidem, num. 22.
- Non est habitus, num. 23.
4. Propheticum lumen esse aliquid permanens, probabile est, prolegomen. 3, cap. 5, num. 28 et 39.
5. Propheticus assensus evidens et obscurus esse potest, prolegomen. 3, cap. 5, num. 29.
- Assensus obscurus non differt specie ab assensu fidei; evidens vero differt, ibidem.
6. Evidens assensus propheticus si detur, illius lumen non esse permanens, probabilius est, prolegomen. 3, cap. 5, num. 30.

PROPOSITUM.

1. Propositum vitandi omnia venialia, quale sit? lib. 1, cap. 34, num. 21.

PROSPER.

1. Opera sancti Prosperi recensentur, proleg. 6, c. 6, num. 22. Ejus auctoritas in libris de Gratia contra Semipelagianos maxima post Augustinum, ibidem, num. 23. Fidelissimus Augustini defensor, ibidem. Ejus doctrina et labores pro Ecclesia referuntur et commendantur, ibidem.

PRUDENTIA.

1. Prudentiæ actus nonnunquam in homine fideli supernaturalis est in entitate, lib. 2, cap. 16, num. 8. Quomodo evadat supernaturalis, cum in conjecturis naturalibus fundetur? ibidem, num. 15.

PUER.

1. Puer, vide LIBERTAS, num. 10.
1. Puer, vide INFANS.

Q

QUALITAS.

1. Qualitas qua Deus voluntatem necessitet, possibilis est, prolegomen. 1, cap. 5, num. 3. Forte spiritualis, permanens, vel transiens pro arbitrio Dei illam efficientis, ibidem. Nullo modo intrinsicam potentiam vim minueret; vinceret tamen, ibid., n. 7 et 8.
2. Qualitas hæc formaliter non effective voluntatem immutaret, ibidem, num. 9.
- Determinaret intrinsicè voluntatem in actu primo, prolegomen. 1, cap. 5, num. 9.
3. Et si impossibilis talis qualitas foret, adhuc Deus voluntatem necessitare posset, ibidem, num. 10.
4. Qualitas morbida in homine lapsa vana est et impossibilis, prolegom. 4, cap. 8, num. 11 et 16.

R

REDEMPTOR ET REDEMPTIO.

1. Redemptio nostra potest dici externa gratia, prolegomen. 3, cap. 3, num. 15.
2. Redemptoris et sanctificatoris nomen, in quo differat. In procem. operis, num. 3.

REGNUM.

1. Regnum cælorum et vitam æternam falso distinguit Pelagius, prolegom. 5, cap. 3, num. 3.
2. Regnum cælorum etiam in veteri Testamento promissum, quo sensu dixerit Pelagius, prolegom. 6, cap. 7, in libr. Augustin. cap. 6, adnotat. margin.

REGULA.

1. Regula ad exponendos Patres, dum de Gratia loquuntur, contra Pelagium, proleg. 5, cap. 4, n. 10.

REMISSIO.

1. Remissio peccatorum pertinet ad gratiam sanctificantem, prolegom. 3, cap. 6, num. 4.
2. Remissionem peccatorum sub nomine gratiæ agnovit Pelagius, prolegomen. 5, cap. 5, num. 11.
3. Remissionem peccatorum immediate obtineri per naturalem penitentiam crediderunt Semipelagiani

- et expresse Cassianus, proleg. 5, c. 6, n. 14 et 17.
4. Remissio peccati mortalis de se est opus non naturale, lib. 1, cap. 11, num. 11.
  5. Ad remissionem peccati obtinendam, requiritur in adulto auxilium gratiæ, lib. 2, cap. 25, num. 2.
  6. Ipsa remissio peccatorum est gratia, et per infusionem gratiæ fit, ibid., 3.
  7. Peccati venialis remissio non fit sine aliqua gratia, ibidem.

REVELATIO, ET REVELATUM.

1. Revelationem nomine gratiæ agnovit Pelagius, prolegom. 5, cap. 3, num. 16; et lib. 2, cap. 5, num. 6.
2. Quomodo fiat revelatio? prolegomen. 3, cap. 5, num. 23, 29 et 34.
3. Revelationes mere internæ, maxime ad communem fidem spectantes, raræ post Christi adventum, proleg. 5, cap. 3, num. 16.
4. Revelationem, legem ac prædicationem dari propter meritum humanum, et propter demeritum negari crediderunt Semipelagiani, prolegomen. 5, cap. 6, num. 24.
5. Aliqua esse mysteria quæ absque revelatione cognosci nequeunt ostenditur, lib. 2, cap. 1, num. 2.
6. Revelatio divina viatori necessaria est a cognoscendo Deum sicut oportet, lib. 2, cap. 2, num. 6.
7. Quænam revelatio sit necessaria ad hujusmodi cognitionem, lib. 2, cap. 1, num. 8.
8. Revelatio divina generatim gratia dici debet, lib. 2, cap. 1, num. 10.
9. Ad cognoscenda objecta etiam naturalia, fide divina, divina revelatio requiritur, lib. 2, c. 1, n. 27.
10. Hæc revelatio non confertur a Deo ex meritis, sed mere gratis, lib. 2, cap. 1, num. 12.
11. Duplex modus credendi revelata a Deo. Unus fidei infusæ, acquisitæ alter, lib. 2, c. 11, num. 4.

S

SACRAMENTUM.

1. Sacramenta sunt quædam gratiæ, prolegomen. 3, cap. 3, num. 15.
2. Sacramentum, vide PRÆCEPTUM, a numero 24.

SAPIENTIA.

1. Sipientiæ donum non est formaliter charitas, vel spes, lib. 2, cap. 17, num. 20. Neque est idem cum fide, ibid., num. 14.
2. In quo consistat donum sapientiæ; in quo differat et conveniat cum fide, lib. 2, cap. 18, num. 16.
3. Sapientia, vide SERMO.

SCIENTIA DEI.

1. Scientia increata Dei in Christo, per sympathiam voluntatem Christi creatam excitare nequit, prolegomen. 1, cap. 4, num. 27.
2. Scientia Dei ad suppositionem consequentem pertinet, non ad antecedentem, proleg. 1, c. 6, n. 28.
3. Scientia conditionata sive media futurorum contingentium in Deo asserenda, prolegom. 2, cap. 1, num. 6, et cap. 7, a num. 22. Per hanc certo cognoscit Deus quod eventurum est, prius ratione quam aliquid libere decernat, proleg. 2, c. 1, n. 6.
4. Dari scientiam conditionatam in Deo ex Scripturis ostenditur, prolegom. 2, cap. 2, per totum. Adhuc de fide non est dari talem scientiam, ibid., num. 19.
5. Ex Augustino et aliis Patribus confirmatur dari

scientiam conditionatam in Deo, prolegomen. 2, cap. 3, per totum. Ad quid necessaria sit in Deo, ibid., num. 13. Supponitur a fidelibus, dum Deum orant, ibid., num. 15.

6. Scientia conditionata in quo differat ab absoluta, prol. 2, cap. 4, num. 7. Necessario comprehendit in suo objecto adæquato decretum Dei, ibid., et cap. 9, num. 4.
7. Per scientiam conditionatam quomodo cognoscatur peccatum, prolegomen. 2, cap. 4, num. 10.
8. Scientiam conditionatam dari ante decretum liberum, nec in illo fundari, prolegomen. 2, cap. 5, per totum.
9. Scientiam conditionatam supponit et indicat D. Thomas, prolegomen. 2, cap. 6, num. 6. Ad scientiam simplicis intelligentiæ pertinet, ibid., num. 7.
10. Scientia Dei quo sensu libera dicatur, proleg. 2, cap. 6, num. 8.
11. Quæ decreta conditionata admittenda sint in Deo respectu futurorum conditionatorum, proleg. 2, cap. 5, num. 20.
12. Per scientiam simplicis intelligentiæ prius Deus se voluntarie posse creare mundum præscivit, quam libere decerneret illum creare, prolegom. 2, cap. 1, num. 6.
13. Scientia absoluta terminatur ad effectum secundum actualem ejus existentiam, et supponit in Deo actuale decretum; conditionata non ita, proleg. 5, cap. 9, num. 8.
14. Scientia visionis non est causa rerum, proleg. 2, cap. 10, a num. 5.
15. Scientia qualem influxum habeat ad extra, prolegom. 2, cap. 10, num. 15.
16. Scientia simplicis intelligentiæ applicata per voluntatem causat res ad extra, prolegomen. 2, c. 10, num. 17 et 18.
17. Scientia approbationis addit supra scientiam voluntatis affectum, ibid.
18. Scientia visionis speculativa simplicis intelligentiæ practiva est, proleg. 2, cap. 10, a num. 31 et num. 21.
19. Scire actualiter pertinet ad perfectionem simpliciter; vel tamen actu objectum creatum non pertinet ad perfectionem Dei, sed posse illud velle, prol. 2, cap. 8, num. 4 et 10.
20. Scientia. Vide DECRETUM, vide FUTURUM CONTINGENS, vide CAUSA, num. 3, vide PRÆSCIENTIA.

SCIENTIA SPIRITUS SANCTI DONUM.

1. Scientiæ donum actuale in aliquo mentis iudicio consistere certum est, libro 3, cap. 20, num. 1. Speculativum potius dicendum quam practicum, ibidem, num. 2. Aliquo tamen modo practicum dici potest, ibid.
2. In quo scientiæ donum consistat, amplius explicatur, libro 2, cap. 20, num. 3. A fide, sapientia et consilio quomodo distinguitur, ibid., a num. 4.
3. Donum scientiarum confertur propter commune Ecclesiæ bonum, lib. 1, cap. 1, num. 17.
4. Scientia, vide SERMO.

SEMIPELAGIANI.

1. Semipelagianorum error, ejus occasio, auctores et sectatores, proleg. 5, cap. 5, per totum.
2. Semipelagiani hominum meritis prævisis tribuebant quod eis revelaretur seu prædicaretur fides, lib. 2, cap. 1, num. 11.
- Impugnatur, ibidem n. 13.